

*Przedmiotowe zasady oceniania
na lekcjach
edukacji dla bezpieczeństwa*

Mgr Beata Przybysz

1. Ocenianiu podlegają:

- wiedza i umiejętności ucznia,
- wymienione niżej obszary aktywności ucznia,
- dodatkowe prace wykonane, zlecone przez nauczyciela.

Nauczyciel przekazuje informację o ocenie:

- uczniowi – jako komentarz do każdej oceny;
- rodzicom – na ich prośbę, jako informację o aktualnym rozwoju dziecka, jego uzdolnieniach i trudnościach.

Uczeń nie ma możliwości poprawiania zaległych prac na tydzień przed klasyfikacją.

2. Obszary aktywności ucznia

- Poruszanie się w języku przedmiotu.
- Rozwiązywanie problemów.
- Aktywność na lekcjach.
- Stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych.
- Praca w grupach.
- Aktywność dodatkowa (poza zajęciami).
- Samodzielna praca na lekcjach.
- Prace długoterminowe (np. projekt).
- Znajomość i stosowanie algorytmów postępowania ratunkowego.
- Poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł.

3. Narzędzia pomiaru

- Formy ustne:
 - odpowiedzi,
 - aktywność na lekcjach,
 - prezentacja.
- Formy pisemne:

- sprawdziany, kartkówki,
- efekty pracy zespołowej,
- opracowania algorytmów zachowań w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu.
- Formy praktyczne:
 - symulacja urazów, pozoracja ran i wypadku,
 - ćwiczenia praktyczne w zakresie udzielania pierwszej pomocy,
 - uczestnictwo w imprezach (przygotowanie imprez dla młodzieży szkolnej i pozaszkolnej),
 - praca w grupie,
 - praca metodą projektu.
- Zeszyt przedmiotowy (karty pracy):
 - systematyczność prowadzenia notatek oraz sposób udzielania odpowiedzi na pytania.

Proponowane formy aktywności ucznia podlegające ocenie

Sprawdzian pisemny

Informuje o zdobytych przez ucznia wiadomościach i umiejętnościach z zakresu materiału objętego sprawdzianem oraz umiejętnościach łączenia prostych faktów i wyciągania wniosków. Zapowiadany jest tydzień wcześniej, a oceniony w ciągu dwóch tygodni. Uczeń nieobecny pisze go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (dogodnym dla obu stron), zadania (pytania) dotyczą tego samego zakresu tematycznego, jednak są inne niż w pierwszej wersji. Po omówieniu jest oddany wyłącznie do wglądu przez ucznia, po czym jest przechowywany przez nauczyciela do końca roku szkolnego.

Kartkówka

Obejmuje materiał z trzech ostatnich tematów, może być niezapowiedziana, jest oceniona w ciągu dwutygodni, sprawdza stopień opanowania materiału oraz systematyczność pracy ucznia. Największe znaczenie w pracy ma merytoryczna poprawność odpowiedzi.

Wypowiedź ustna

Stwarza możliwość uzyskania informacji zwrotnej dotyczącej:

- stanu wiedzy i umiejętności ucznia,
- umiejętności prezentowania wyników pracy indywidualnej bądź grupowej,
- umiejętności prezentowania wypowiedzi i posługiwania się językiem przedmiotu,
- umiejętności stosowania odpowiedniej argumentacji podczas dyskusji.

Zadanie domowe

Brak zadania zaznacza się w dzienniku lekcyjnym minusem. Uczeń powinien uzupełnić zadanie na następną lekcję. Dwukrotne nieodrobienie zadania domowego powoduje wystawienie oceny niedostatecznej.

Rozwiązywanie problemów

Sposób oceniania zależy od rodzaju problemu i charakteru zadania, które uczniowie mają wykonać. Przy ocenianiu będzie brane pod uwagę m.in. to, czy uczeń:

- trafnie definiuje problem;
- posługuje się sprawnie językiem przedmiotu;
- podaje rozwiązanie realistyczne, spójne i adekwatne do problemu;
- uwzględnia zależności łączące różne elementy tej sytuacji oraz interesy jej uczestników.

Oceniane będą trzy etapy pracy nad rozwiązywaniem problemu:

- diagnoza problemu,
- poszukiwanie rozwiązania problemu,
- uzasadnienie wyboru przyjętego ostatecznie wariantu.

Przykładowe kryteria do oceny rozwiązania problemu:

- Właściwe rozpoznanie i zdefiniowanie sytuacji wymagającej podjęcia decyzji.
- Przeanalizowanie towarzyszących problemowi relacji, zależności i zagrożeń na podstawie elementarnej wiedzy na temat rozważanej sytuacji.

- Określenie celów, które trzeba uwzględnić przy rozwiązaniu problemu.
- Zaproponowanie różnych wariantów rozwiązania problemu.
- Rozpatrzenie wad i zalet (korzyści i strat) wynikających z wyboru poszczególnych wariantów rozwiązania.
- Ocena wariantów i wybór najlepszego z punktu widzenia założonych na wstępie celów i wartości.

Odgrywanie ról, gry symulacyjne

Według zapisów w programie edukacji dla bezpieczeństwa uczniowie na bardzo wielu lekcjach będą odgrywać różne role lub uczestniczyć w grach symulacyjnych.

Ocenianiu podlegają:

- merytoryczne przygotowanie się do danej roli,
- przekonujące wejście w rolę odgrywanej postaci,
- poziom zaangażowania ucznia i jego efektywność.

Zadania nadobowiązkowe

Mogą być realizowane w formie projektów, prac badawczych, gier dydaktycznych, szkiców, planów ewakuacji, ciekawych rozwiązań dydaktycznych itp. Za zadanie nadobowiązkowe, twórcze, wykraczające poza program nauczania uczeń może otrzymać ocenę celującą, a ocenę semestralną lub końcową może mieć podniesioną o jeden stopień, pod warunkiem że spełni wymagania określone w kontrakcie. Wymagania powinny uwzględniać specyfikę podjętego zadania i być ustalane indywidualnie dla każdego projektu nadobowiązkowego.

Poprawianie ocen

Uczeń ma prawo do poprawiania ocen ze sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od otrzymania wyników (w terminie uzgodnionym z nauczycielem). W dzienniku lekcyjnym obok uzyskanej oceny stawia się ocenę uzyskaną na sprawdzianie poprawkowym. Raz w semestrze (z wyjątkiem dnia, w którym nauczyciel zaplanował sprawdzian lub kartkówkę) uczeń może zgłosić nieprzygotowanie.

Ocena	Umiejętności i aktywność	Wiedza
Celująca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inicjuje dyskusje na określony temat • przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć • systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się nimi z grupą • odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych działań • wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień • argumentuje własne poglądy, posługując się wiedzą pozaprogramową • odnosi sukcesy w rywalizacji pozaszkolnej/pozalekcyjnej w konkursach, których tematyka pokrywa się z treściami kształcenia realizowanymi na zajęciach edukacji dla bezpieczeństwa • doskonalili swoje umiejętności poza szkołą, uczestnicząc w różnych kursach (potwierdzonych zaświadczeniami) związanych z pierwszą pomocą obronnością i bezpieczeństwem 	<p>Uczeń zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres programu nauczania.</p>
Bardzo dobra	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawnie korzysta z wszystkich dostępnych źródeł informacji • samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela • jest aktywny na lekcjach i uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa (zawody, konkursy) lub zajęciach pozaszkolnych o specyfice zbliżonej do przedmiotu • bezbłędnie wykonuje działania ratownicze, koryguje błędy kolegów, odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze • sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego) • umie pokierować grupą rówieśników 	<p>Uczeń opanował wszystkie treści programu i sprawnie wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów do wykonywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa.</p>

Dobra	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji • poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych • samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności • podejmuje wybrane zadania dodatkowe • jest aktywny na lekcjach • poprawnie wykonuje działania ratownicze, umie dobrać sprzęt i środki ratownicze do rodzaju obrażenia/zranienia 	<p>Uczeń opanował wszystkie podstawowe treści programu oraz niektóre treści ponadpodstawowe.</p>
Dostateczna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji • samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć • przejawia przeciętną aktywność • potrafi podjąć działania podnoszące własne bezpieczeństwo 	<p>Uczeń opanował podstawowe treści programu, pozwalające na podejmowanie działań ratowniczych i zabezpieczających.</p>
Dopuszczająca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania • opanował najbardziej elementarne umiejętności z zakresu przedmiotu 	<p>Uczeń ma braki w wiedzy, które jednak nie uniemożliwiają dalszej edukacji i mogą zostać usunięte.</p>
Niedostateczna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie potrafi wykonać najprostszych poleceń, wymagających zastosowania elementarnych umiejętności 	<p>Uczeń wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszą edukację w zakresie przedmiotu.</p>